

## AKTIE "REDT DE WEIDEVOGELS VAN EEMLAND"

Op 3 december, net voor de aanvang van de begrotingsbehandeling door Provinciale Staten, heeft een afvaardiging van de Vogelwacht Utrecht en de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. de handtekeningen overhandigd die waren verzameld ter ondersteuning van de actie. De in totaal 21.966 handtekeningen werden aangeboden aan de Commisaris van de Koningin in de provincie Utrecht, Mr. van Dijke. In een toelichting wees de voorzitter van de Vogelwacht, Bert Bos, op de verantwoordelijkheden van het provinciaal bestuur inzake Eemland. De aanbieding van de handtekeningen betekende de afsluiting van een belangrijk deel van de actie die eind maart was gestart.

### Wat hebben we met deze actie bereikt?

Om hier antwoord op te kunnen geven moeten we eerst teruggaan naar de start van de actie, nu bijna een jaar geleden. Eind maart 1980 werd een groot aantal folders verspreid onder leden van de Vogelwacht, Vogelwerkgroep Het Gooi en sympathiserende organisaties in en rond Eemland. In de folder werd de problematiek rond Eemland uiteengezet en werden de doelstellingen van de actie beschreven. Deze doelstellingen zouden we als volgt kunnen samenvatten:

- het informeren van een zo breed mogelijk publiek aangaande de ontwikkelingen in Eemland;
- het veiligstellen van een aanvaardbare weidevogelstand in de Eempolders via het benaderen van de verantwoordelijke overheden;
- het stellen van een voorbeeld via het aankopen van grond in Eemland met ingezamelde gelden.

### De publieke opinie

Wanneer we nu nagaan wat er van deze doelstellingen is terecht gekomen, blijkt dat met name de eerste ons inziens bijzonder goed is geslaagd. In de regio is regelmatig aandacht aan de actie besteed, vooral via de "Gooi en Eemlander", maar ook in de "Amersfoortse Courant". Zelfs in de landelijke dagbladen - Volkskrant, Trouw, Algemeen Dagblad en Nederlands Dagblad - werd aandacht aan de actie besteed. Ook diverse natuurbeschermingsorganisaties plaatsten artikelen over de actie in hun organen, zoals Natuurbehoud, Natuur en Milieu, de Lepelaar, Spiegel der Natuur en Het Vogeljaar. Vooral in het laatste tijdschrift werd zeer regelmatig over de actie geschreven. Landelijke bekendheid kreeg de actie eveneens via radio-interviews (VARA's Vroege Vogels en TROS Aktua).

Ook de Wereldomroep zond een interview uit in een programma dat met name op Noord-Europa was gericht. Dat Eemland ook in internationaal verband van groot belang is voor weidevogels bleek uit een verslag van de Stichting Mondiaal Alternatief waarin een krante-artikel was opgenomen waarin aandacht aan de actie werd geschonken.

Dat de actie nationaal gezien een zekere bekendheid genoot, blijkt wel uit het feit dat vanuit het gehele land handtekeningenlijsten en antwoordkaarten werden opgestuurd. Hierbij bevonden zich o.a. handtekeningen van leden van de Tweede Kamer en van het Europees parlement.

Werden vanuit het hele land adhesiebetuigingen ontvangen, de kontakten met de boeren uit de streek verliepen stroef. Op een door de Vogelwacht georganiseerde en druk bezochte bijeenkomst in Utrecht in de maand september bleek dat enkele boeren een sterke neiging tot polariseren vertoonden.

Helaas werd deze polarisatie door een klein deel van de pers nog aangewakkerd. Als weerwoord op de actie deelden de boeren tijdens de informatieavond de folder uit "Redt de boeren en de weidevogels in het Eemland", een folder die een aantal pertinente onwaarheden bevat. Ook tijdens een lezing, door Fred Alleijn gehouden voor de afdeling Bunschoten van de CBTB, bleek dat de standpunten van boeren en natuurbeschermers nog vrij ver van elkaar verwijderd zijn.

Een grote rol hierbij speelt de onzekerheid die heerst rond de beheersovereenkomsten en de gelden die hiervoor beschikbaar zijn en komen.

### De politiek

Op een aantal niveau's is getracht politieke winst te behalen voor de veiligstelling van de natuurwaarden in Eemland. In dit verband kunnen we denken aan het aanbieden van een wensplan aan minister Braks van Landbouw tijdens een werkbezoek aan Eemland op 14 april 1980. Eveneens binnen dit kader valt het kennismakingsbezoek van de koningin aan de provincie Utrecht. In de jaarbeurshallen maakten veel bestuurders kennis met de actie, waaronder diverse leden van Provinciale Staten.

Zoals al aangegeven speelt het provinciaal bestuur een centrale rol inzake Eemland, al was het alleen al via het door Provinciale Staten in 1978 vastgestelde streekplan Utrecht-Oost, waarin Eemland zeer karig wordt bedeeeld. In een poging hierin enige verandering te brengen is door de verenigde natuurbeschermingsorganisaties in november een brief gezonden naar de leden van Provinciale Staten. In deze brief - die mede was ondertekend door Natuur en Milieu en Natuurmonumenten - werden de volgende verzoeken aan Provinciale Statenleden gericht:

- heroverweging van het streekplan Utrecht-Oost ten gunste van de natuurwaarden in Eemland;
- het realiseren van een grotere aankoopvrijheid voor de particuliere natuurbescherming in Eemland;
- het scheppen van de mogelijkheid de door de Stichting Beheer Landbouwgronden in Eemland aangekochte gronden te doen beheren in overeenstemming met de eisen van de weidevogels.

Gehoopt werd dat het grote aantal de actie ondersteunende handtekeningen een onderstreping zou zijn van bovengenoemde brief. Helaas werd tijdens de begrotingsbehandeling, door Provinciale Staten in december, een minimaal resultaat bereikt: er werd een motie aangenomen die gericht was op het vergroten van de aankoopmogelijkheid in Eemland. Deze aankopen zouden dan wel door het Rijk moeten worden gefinancierd. Het geld hiervoor zou beschikbaar moeten komen via de verkoop van domeingronden.

### De inzameling van geld

Hoewel de handtekeningenactie nu dus is afgesloten, wordt de inzamelingsactie nog enige tijd voortgezet. Het ligt in de bedoeling dit deel van de actie af te sluiten middels het aanbieden van het eindbedrag aan Natuurmonumenten tijdens de afsluiting van haar 75-jarig jubileum over ongeveer een maand.

Uitgezonderd de financiële actie zijn de activiteiten van het comité opgeschort. Mochten er zich ten aanzien van Eemland ontwikkelingen voordoen, dan zal het comité daarop inspringen en u hierover informeren.

Rijk van Oostenbrugge

(overgenomen uit "de Kruisbek" 81-1)